

Mevrouw J. Lammers

Postbus 10.001
5280 DA Boxtel
Bosscheweg 56
5283 WB Boxtel

(0411) 618 618
info@dommel.nl
www.dommel.nl

Boxtel	:	28 mei 2024	Behandeld door	:	Erik van Kronenburg
Ons kenmerk	:	203476 / 203479	Doorkiesnummer	:	(0411) 618 618
Uw kenmerk	:		E-mailadres	:	bestuurszaken@dommel.nl
Onderwerp	:	Art. 58-vragen - Partij voor de Dieren - Impact uitbreiding Brainport op het wat	Bijlagen	:	
			Verzonden	:	28 juni 2024

Geachte mevrouw Lammers,

Op 22 mei ontvingen wij uw vragen over Impact uitbreiding Brainport regio op ons watersysteem. In deze brief geven wij u onze reactie.

Uw inleiding

Water is van levensbelang een basisvoorziening die ten alle tijden op orde moet zijn. Op 28 maart maakte het Rijk bekend dat ze €1,73 miljard uittrekt voor 'project Beethoven' om bedrijven als ASML en NXP in de Brainport regio te behouden. De uitbreiding betreft zowel in bedrijven (onder andere Brainport Industrie Campus 3 t/m 6) als in woningen. De regio zelf legt ook geld in tot een bedrag van € 2,51 miljard. Het geld wordt besteed aan bereikbaarheid, woningen en onderwijs. Bovenop de al geplande uitbreiding met 45.000 woningen zullen er nog eens 20.000 extra worden bijgebouwd. In [het artikel](#) staat niets over geld voor basisvoorzieningen zoals voldoende water, droge voeten en waterkwaliteit.

Op 20 april maakte ASML bekend dat ze met [20.000 arbeidsplaatsen](#) zal uitbreiden. Werknemers komen niet alleen. Dat betekent dat er in relatief korte tijd een flinke uitbreiding gaat komen in het waterschapsgebied.

De uitbreiding vraagt wat van ons watersysteem. De vraag naar water en dus ook bijvoorbeeld de beschikbaarheid daarvan, de zuiveringscapaciteit en de hoeveelheid effluent. Daarom de volgende **vragen**:

Vraag 1

Zijn er voor de uitbreiding van Eindhoven investeringen door het waterschap nodig?
Zo ja;

- Kan het dagelijks bestuur aangeven welke investeringen zij nodig acht voor de uitbreiding van Brainport? Graag uitsplitsen in categorieën (zoals zuiveringscapaciteit etc.) inclusief schatting van de kosten per onderdeel.
- Is het dagelijks bestuur het ermee eens dat kosten voortvloeiend uit grootschalige uitbreiding niet zomaar afgewenteld kunnen worden op de ingezetenen van Waterschap De Dommel?

- c. Is het dagelijks bestuur het er mee eens dat het waterschap aanspraak moet maken op een deel van het door het Rijk vrijgemaakte geld voor op orde brengen van basisvoorzieningen, als het waterschap investeringen zal moeten doen?

Antwoord

Ad. a. Nee, er zijn geen nieuwe onvoorziene investeringen nodig. Voor aanvang van de renovatiewerkzaamheden op de rioolwaterzuiveringsinstallatie Eindhoven is een strategiestudie uitgevoerd (2018). Er is destijds rekening gehouden met een aanzienlijke groei van de vervuilingseenheden voor de rioolwaterzuiveringsinstallatie Eindhoven.

Ad. b. Zie antwoord a. Daarbij dient te worden bedacht dat de grotere zuiveringslast zal worden doorbelast aan een evenredig grotere groep belastingsbetalers in ons gebied. De lasten per belastingbetaler zullen als gevolg van deze schaalvoordelen op termijn eerder afnemen dan toenemen.

Ad. c. Nee. Dit is een taak die op basis van de Waterschapswet bij het waterschap ligt, en wij hebben ons eigen belastingstelsel om dit te financieren.

Vraag 2

Sinds 2022 is afgesproken dat water en bodem sturend zijn in ruimtelijke keuzes. Dat betekent een andere rol voor het waterschap.

- a. Heeft het waterschap in bovengenoemde uitbreiding een sturende rol? Hoe verdedigt het dagelijks bestuur en de organisatie het principe water en bodem sturend bij deze nieuwbouwplannen?
- b. Worden de nieuw te bouwen woningen (de al geplande aangekondigde woningen) met grijswatersysteem aangelegd?
- c. Hoe sturen de gemeenten nu op de aanleg van grijswatersystemen bij grootschalige uitbreidingsplannen?
- d. Vindt u ook dat het waterschap bij alle nieuwe plannen krachtig moet sturen op de aanleg van grijswatersystemen om de impact op het watersysteem te beperken?

Antwoord

Ad. a. De uitbreidingsplannen van de Brainport Industrie Campus (BIC) zijn zorgvuldig voorbereid. In het vooroverleg, dit is een verplichte adviesrol voor het waterschap, voor het bestemmingsplan, dat is opgesteld voor de eerste fase van de campus, is een doorkijk gegeven voor de volledige invulling van BIC. In 2014 zijn de eerste ambtelijke contacten gelegd om de ontwikkeling van het bedrijventerrein BIC mede vorm te geven. In een strategiestudie voor de rioolwaterzuiveringsinstallatie Eindhoven zijn de ontwikkelingen van de gehele Brainport Industrie Campus meegenomen, waarbij werd gerekend met een ontwikkeling van 70 hectare bedrijventerrein in het gebied tussen de Anthony Fokkerweg, Beatrixkanaal en de snelwegen A58/A2, met een bruto plangebied van 180 hectare. Bij de planontwikkeling is destijds al rekening gehouden met de overstromingsgebieden voor de Ekkersrijt.

Er is afgesproken dat de percelen die binnen een waterbergingsgebied vallen, volledig buiten de te ontwikkelen kavels gecompenseerd zullen worden. Dit naast de randvoorwaarden voor hydrologisch neutraal ontwikkelen, wat inhoudt dat de waterhuishouding in balans blijft en geen negatieve invloed zal hebben op de omliggende gebieden. Door deze maatregelen wordt gezorgd voor een duurzame en verantwoorde ontwikkeling van het bedrijventerrein, waarbij zowel economische groei als milieuoverwegingen in acht worden genomen.

Ad. b. Het scheiden van afvalwaterstromen in woningen kan niet worden afgedwongen door het waterschap. Het waterschap heeft in deze kwestie een adviesrol. De regels waar ontwikkelingen aan moeten voldoen, zoals het Bouwbesluit, worden vastgesteld door het Rijk. Gemeenten kunnen wel afwijken van het Bouwbesluit, maar daarvoor moeten zij toestemming krijgen van het Rijk. Het waterschap is gebaat bij geconcentreerder afvalwater op een rioolwaterzuiveringsinstallatie. Het drinkwatergebruik neemt hierdoor af en waterstromen worden in een project meerdere keren gebruikt alvorens het via het gemeentelijk riool wordt afgevoerd.

Ad. c. Gemeenten sturen niet actief op de implementatie van grijswatersystemen bij alle ontwikkelingen; er lopen in ons beheersgebied een tweetal pilots. Waterschap stimuleert en verleidt richting gemeenten om anders dan traditioneel een grijswaterinstallatie in een project vorm te geven. De financiële haalbaarheid van een pilot hangt sterk af van de extra bijdragen die verschillende partijen bereid zijn te leveren voor de inrichting van grijswatersystemen binnen een project.

Zonder deze extra bijdragen kan het lastig zijn om de noodzakelijke investeringen te dekken en de pilot succesvol te laten verlopen. Het succes van dergelijke projecten vereist dus een gezamenlijke inspanning en financiering van alle betrokken partijen.

Ad. d. Krachtig sturen door het waterschap op de aanleg van grijswatersystemen kan een dubbel effect hebben: het kan de waterkwantiteit in watergangen en beken verbeteren, maar het kan ook leiden tot een mogelijke verslechtering van de waterkwaliteit als er geen duidelijke richtlijnen en beheersmaatregelen worden vastgesteld en nageleefd. Per situatie worden de kansen voor de aanleg van een grijswatersysteem ingeschat, een en ander hangt onder meer af van de beherende organisatie na aanleg en voor welke doelgroep er wordt gebouwd.

Vraag 3

Deltares heeft in hun rapport van juni 2022 aangegeven dat er in het Maasgebied risico is op watertekorten. (Klimaatverandering raakt ook drinkwaterproductie Maas | Deltares, "Low river discharge of the Meuse")

- a. Wordt dit risico door de bouw van extra woningen vergroot?
- b. Is het dagelijks bestuur het eens dat zij hier regionaal de aandacht op moet vestigen om zo meer aandacht voor het probleem te vragen en het mee te laten wegen in de uitbreidingskeuze en verdeling van middelen?

Antwoord

Ad. a. Extra woningen zullen leiden tot extra behoefte aan water. Zonder extra maatregelen leidt dit tot extra risico's op watertekorten in de toekomst. De drinkwatervoorziening in Eindhoven en omgeving wordt verzorgd door Brabant Water en is daarmee niet onze taak. Brabant Water is zich zeer bewust van de toenemende vraag en bereidt zich daarop voor. Onderdeel van hun aanpak dempen van de vraag door meer bewuste omgang met water. Wij steunen hen daarin. Voor de drinkwaterwinning rond Eindhoven wordt gebruik gemaakt van diepe grondwaterbronnen. Brabant Water heeft als beleidslijn dat in additionele watervraag zal worden voorzien via oppervlaktewater.

Ad. b. Wij kunnen deze vraag niet beantwoorden want Waterschap De Dommel is niet belast met de taak van drinkwatervoorziening. Deze verantwoordelijkheid ligt bij de provincie Noord-Brabant. Als waterschap dragen wij consequent het belang van voldoende en schoon water uit.

Vraag 4

Wat betekent de uitbreiding voor de benodigde rioleringscapaciteit en kwaliteit van onze wateren? Kan het huidige netwerk de uitbreiding aan? Wat betekent de toevoer van afvalwater voor de risico's op overstortsituaties en daarmee bevuilding van onze wateren? Is het dagelijks bestuur het er mee eens dat eventuele extra lozingsvergunningen conform Kader Richtlijn Water moeten zijn en extra lozingen niet het halen van de Kader Richtlijn Water doelstellingen hinderen.

Antwoord

De beantwoording is grotendeels onder 1 al gegeven. De volume toename van de uitbreiding van de ontwikkelingen op het rioolstelsel van de gemeente Eindhoven zijn doorgerekend, deze leiden niet tot extra overstortingen. Lokaal leiden ze in elk geval niet tot overstortingen omdat alleen het vuilwater, de droogweerafvoer, van de ontwikkeling wordt ingezameld. Dit is een beperkte volumestroom op de totale vuilwaterstroom die naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie wordt afgevoerd.

Ontwikkelingen dienen te voldoen aan de geldende regelgeving, en het waterschap zet hiervoor haar instrumenten in. In het vooroverleg voor grote ontwikkelingen wordt de impact van een ontwikkeling inzichtelijk gebracht. Het waterschap zet hierbij zijn kennis en expertise in en adviseert om ervoor te zorgen dat de waterhuishouding niet negatief wordt beïnvloed. Dit kan betekenen dat er aanvullende maatregelen nodig zijn om de waterkwaliteit te waarborgen en te voorkomen dat de ecologische toestand van het oppervlaktewater verslechtert. Hiermee wordt getoetst aan de Kader Richtlijn Water.

Met vriendelijke groet,
het dagelijks bestuur,

E. de Ridder
watergraaf

H.J. Kielenstijn
secretaris